

CERUL UNIC EUROPEAN (SINGLE EUROPEAN SKY - SES)

DESPRE SES

Cerul Unic European este inițiativa lansată de Comisia Europeană în anul 1999 pentru a face față creșterii traficului aerian în condițiile cele mai bune de siguranță, eficiență a costurilor și cu un impact redus asupra mediului. Obiectivele SES vizează introducerea unor standarde uniformizate în managementul traficului aerian, creșterea capacității și îmbunătățirea eficienței costurilor furnizorilor de servicii de navigație aeriană.

SESAR (SINGLE EUROPEAN SKY ATM RESEARCH)

În calitate de pilon tehnologic al inițiativei SES, SESAR este mecanismul care coordonează și concentrează toate activitățile de cercetare și dezvoltare (R&D) ale UE în domeniul managementului traficului aerian (ATM), rezultând într-o colaborare importantă între sectorul public și cel privat, menită să contribuie la modernizarea spațiului aerian al Europei.

Programul SESAR (Single European Sky ATM Research) este un element cheie al inițiativei SES contribuie la modernizarea sistemului de management al traficului aerian în Europa, aducând îmbunătățiri în termeni de costuri, capacitate, securitate și impact asupra mediului. Acest lucru se realizează prin coordonarea și cumulara tuturor eforturilor relevante de cercetare și dezvoltare existente la nivelul UE, ceea ce garantează o implementare eficientă a rezultatelor cercetării

Mai multe informații cu privire la organizarea, programul și obiectivele SESAR pot fi regăsite pe website-ul (<https://www.sesarju.eu/>).

PROGRAMUL SESAR

Proiectul SESAR cuprinde trei procese colaborative interdependente, continue și evolutive, după cum urmează:

- SESAR Definition (2004-2008): identifică cerințele de performanță așteptate ale noii generații de sisteme ATM, cât și a celor mai adecvate soluții pentru atingerea acestora;
- SESAR Development (2008-2024): implică activități de cercetare-dezvoltare a elementelor tehnologice, necesare, identificate în faza SESAR Definition – managementul fazei este asigurat de către SESAR Joint Undertaking (SESAR JU);
- SESAR Deployment (2015-2035): punerea în practică a soluțiilor dezvoltate și validate de SJU - proces gestionat de către SESAR Deployment Manager (SDM).

SESAR JOINT UNDERTAKING (SJU)

Întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (SESAR) [Single European Sky Air Traffic Management Research (SESAR) Joint Undertaking (JU)], un parteneriat public-privat instituit în 2007, este instrumentul de implementare a pilonului tehnologic al cerului unic european (Single European Sky, SES) și, în acest sens, este responsabilă pentru faza de dezvoltare a proiectului SESAR, fiind, cu alte cuvinte, „gardianul” și executorul Planului general european de management al traficului aerian (European ATM Master Plan).

SESAR DEPLOYMENT MANAGER (SDM)

În luna decembrie 2014, Consorțiul SESAR Deployment Alliance (SDA), din care fac parte cei mai importanți actori europeni din domeniul ATM/ANS, a fost desemnat de CE să îndeplinească rolul de SESAR Deployment Manager (SDM) pentru a pune în practică soluțiile SESAR de modernizare a managementului traficului aerian în vederea atingerii obiectivelor inițiativei Cerului Unic European.

În luna ianuarie 2018, ROMATSA a fost acceptată ca membru în cadrul alianței SDA, odată cu acordarea personalității juridice de Asociație Internațională Non Profit (SDA AISBL) a Consoțiului SDA. ROMATSA participă în cadrul asociației SDA AISBL sub umbrela consorțiul PHRC format din PANSĂ (coordonator consorțiu) și Hungarocontrol. Prin aderarea la SDA AISBL, ROMATSA își consolidează poziția ca actor important în contextul ANS/ATM european, având calitatea de partener coordonator în managementul procesului de modernizare a infrastructurii europene.

Mai multe informații despre SESAR Deployment Manager pot fi regăsite pe website-ul <https://www.sesardeploymentmanager.eu/>.

FINANȚARE EUROPEANĂ

Uniunea Europeană finanțează prin programele sale proiecte de cercetare-dezvoltare în domeniul managementului traficului aerian, precum și proiecte de implementare a unor soluții validate.

ROMATSA este partener în mai multe proiecte de acest tip care pun în aplicare inițiativa Cerului Unic European și implică programul SESAR, finanțate prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei sau prin programul Orizont.

SYNCHRONIZED PERFORMANCE BASED NAVIGATION IMPLEMENTATION COHESION EUROPE (SPICE)

SPICE este cel mai mare proiect în domeniul aviației finanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei - CEF. Proiectul este implementat în perioada 2016 – 2020 și se derulează concomitent în patru state: Cipru, Portugalia, România, Slovacia, sub coordonarea EUROCONTROL.

Proiectul presupune implementarea unui sistem de navigație bazat pe performanță (PBN) ce exploatează capacitățile avansate de navigație ale aeronavelor moderne, pentru a permite proiectarea eficientă a spațiului aerian și sistematizarea rutelor de trafic aerian în vederea optimizării spațiului aerian disponibil.

La nivelul României proiectul constă într-o serie de activități pentru proiectarea și implementarea procedurilor de apropiere instrumentală și a rutelor standard de plecare/sosire. Punerea în aplicare a activităților proiectului va permite controlul operațiunilor desfășurate în spațiul aerian românesc cu ajutorul PBN.

Proiectul este finanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei și se derulează în perioada 2016 și 2021.

ROMATSA participă la activitatea "PBN Deployment in Romania", ca beneficiar alături de Autoritatea Aeronautică Civilă din România și Asociația Aeroporturilor din România, iar operatorii aerieni români Blue Air și Regional Air Services sunt de asemenea parte a proiectului pentru componenta de echipare a aeronavelor.

SWIM COMMON PKI AND POLICIES & PROCEDURES FOR ESTABLISHING A TRUST FRAMEWORK, PROIECT COORDONAT DE EUROCONTROL ȘI SESAR DEPLOYMENT MANAGER (SDM).

R.A. ROMATSA participă în calitate de contributor/beneficiar la acest proiect, coordonat de EUROCONTROL și SESAR Deployment Manager (SDM), alături de alte 28 de părți interesate din domeniul aviației (Aéroports De Paris, Air France, ANS Finland, Austrocontrol, Belgocontrol, Brussels Airlines, BULATSA, Copenhagen Airports, Deutsche

Lufthansa, DFS, DSNA, ENAV, FABCE Ltd, French MOD, HCAA, Hungaro Control, LFV, LPS SR, LVNL, Manchester Ringway, Naviair, NAV Portugal, Oro Navigacija, PANSA, Ryanair, Slovenia Control, SMATSA și Spanish Airforce).

Proiectului constă în dezvoltarea și implementarea unui cadru comun atât pentru integrarea implementărilor locale a infrastructurii de chei publice (PKI) într-o manieră interoperabilă, cât și pentru furnizarea de certificate digitale interoperabile utilizatorilor SWIM (System Wide Information Management).

Mai multe informații despre proiect pot fi regăsite pe website-ul https://www.sesardeploymentmanager.eu/projects/2017_084_af5.

eGAFOR - ELECTRONIC GENERAL AVIATION FORECAST.

Având în vedere serviciile fragmentate și inconsistente în Europa cu privire la produsele meteorologice de specialitate destinate zborurilor la niveluri joase, proiectul se bazează pe cooperarea între furnizorii de servicii meteorologice pentru aviație din centrul și sud-estul Europei. Scopul proiectului este furnizarea de servicii meteorologice de aviație armonizate și consolidate destinate beneficiarilor aeronautici care efectuează zboruri la niveluri joase, prin furnizarea produsului meteorologic denumit GAFOR.

Mai multe informații cu privire la proiectele co-finanțate de Uniunea Europeană se pot regăsi accesând website-ul Connecting Europe Facility (<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>) și Horizon 2020 (<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>).

IRIS with IOC

“IRIS with IOC” (Iris with Initial Operational Capability) va furniza comunicații aer-sol pentru a sprijini controlul inițial al traiectoriei de zbor „4D”, identificând o aeronavă în patru dimensiuni: latitudine, longitudine, altitudine și timp. Acest lucru va permite urmărirea precisă a zborurilor și managementul mai eficient a traficului.

ROMATSA participă în cadrul proiectului alături de INMARSAT și importanți furnizori de servicii de navigație aeriană precum DFS, ENAIRE, ENAV, NATS, etc.

Proiecte finalizate

ROMATSA a finalizat cu succes câteva proiecte importante care derivă din SESAR:

- Iris Service Evolution Study - Studiul de fezabilitate privind dezvoltarea unui sistem de comunicații aer-sol bazat pe comunicațiile prin satelit pentru managementul traficului aerian.
- “Pilot Platform for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format” - Proiectul a avut ca obiectiv actualizarea serviciilor meteorologice, folosind modelul digital “Weather Information Exchange Model” (WXXM), pentru a putea oferi informații meteorologice măsurate și prognozate de încredere oriunde este necesar în cadrul rețelei ATM și acoperind produsele meteorologice standard pentru aeroporturile civile.
- “NewPENS Stakeholders contribution for the procurement and deployment of NewPENS” - Proiectul a avut drept scop achiziționarea și implementarea, în cooperare cu furnizorii de servicii de navigație aeriană, aeroporturile, companiile aeriene, furnizorii de meteorologie și militarii, a unei noi infrastructuri de telecomunicații - New Pan European Network Services (PENS) în vederea sprijinirii tuturor schimburilor de informații, cu specific aeronautic- SWIM (System wide information management).

- PJ.16–04 - Controller Working Position/Human Machine Interface - CWP/HMI: modalități de interacțiune om-mașină inovative și tehnici de operare noi pentru dezvoltarea eficientă viitoare a unor noi tipuri de CWP. Noile tehnologii vor asista controlorul de trafic aerian, permițând o interacțiune om-mașină cât mai intuitivă și eficientă, ușurând munca acestuia, ceea ce se va reflecta în creșterea productivității, reducerea încărcării și scăderea nivelului de stres.
- PJ. 17-08 SWIM-TI Common Runtime Registry – integrarea în infrastructura SWIM (System Wide Information Management) a aeronavelor și a stakeholderilor militare pentru a îmbunătăți astfel operațiunile bazate pe traiectorie.

BLOCUL FUNCȚIONAL DE SPAȚIU AERIAN DANUBE FAB

DANUBE FAB reprezintă blocul funcțional de spațiu aerian înființat prin "Acordul între România și Republica Bulgaria privind instituirea Blocului Funcțional de Spațiu Aerian DANUBE FAB" (Acordul DANUBE FAB), semnat la Bruxelles la 12 decembrie 2011 și ratificat prin Legea nr. 192/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 741 din 2 noiembrie 2012.

Subsecvent Acordului DANUBE FAB s-au semnat Acordul de Cooperare dintre cele două Autorități Naționale de Supervizare și Acordul de Cooperare dintre cei doi Furnizori de Servicii de Navigație Aeriană, ROMATSA și BULATSA.

Guvernanța DANUBE FAB

Intrarea în vigoare a Legii nr. 192/2012 a condus la stabilirea structurii de guvernanță în cadrul DANUBE FAB, și anume:

- Consiliul de Guvernare al DANUBE FAB (Governing Council);
- Consiliul de conducere la nivelul Furnizorilor de Servicii de Navigație Aeriană (ANSP Board);
- Consiliul de conducere la nivelul Autorităților Naționale de Supervizare (NSA Board).

Consultarea cu partenerii sociali

În cadrul DANUBE FAB procesul de consultare cu partenerii sociali a fost asigurat prin crearea Forumului de Consultare Socială (SCF) ce se întrunește regulat.

Mai multe informații cu privire la organizarea și planificarea activităților curente din cadrul FAB pot fi regăsite pe website-ul DANUBE FAB (<http://danubefab.eu>).